

Lund 2019-05-22

Till

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige (Ds 2019:4) Diarienummer Ku2018/02102/DISK

Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet överlämnar nedan sitt yttrande över rubricerad remiss.

Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet är en intressepolitisk organisation. Medlemmar är medborgare med funktionsnedsättning. Andra som vill ställa sig bakom vår jämlikhetskamp är välkomna att som solidaritetsmedlemmar ansluta sig till förbundet.

Vi verkar utifrån den konkreta, upplevda, inpå huden egna kända verkligheten i solidaritet med andra som liksom vi delar erfarenhet av ojämlikhet, diskriminering och förtryck.

Vi arbetar för ett samhälle där alla ska kunna leva och röra sig fritt utan begränsningar, ha makt över den egna tillvaron och rätt till goda levnadsvillkor. Det vill säga: Tillgänglighet - Delaktighet – Jämlikhet – Makt över våra liv.

Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet välkomnar förslaget att inrätta en oberoende nationell institution för mänskliga rättigheter med uppdrag att värna grundläggande fri- och rättigheter i vårt land. Vi delar utredarens förslag att den ges myndighetsform.

I enlighet med utredarens förslag finner vi det angeläget att det fastställs att det i Institutionens uppdrag ingår att som nationell mekanism främja, skydda och övervaka genomförandet av artikel 33.2 FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Det har nu gått 10 år sedan konventionen ratificerades. Avsaknaden under en så lång tidsperiod av en sådan oberoende nationell mekanism har på ett avgörande sätt varit orsak till att FN konventionen inte medfört förbättrade villkor för personer med funktionsnedsättningar så som kunde ha förväntats beaktat Sveriges åtagande att efterleva det som stadgas i denna. Därtill har FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning i sin granskning av Sverige framfört kritik mot att en sådan mekanik ännu inte inrättats.

Synpunkter

Det är av avgörande betydelse att institutionens oberoende och legitimitet kan garanteras. Vi anser därför att den föreslagna placeringen under regeringen är problematisk och skulle helst se att den istället placeras under riksdagen. En placering under riksdagen skulle i sig stärka implementeringen av de mänskliga rättigheterna, vilket är huvudtanken med inrättandet av en MR – institution.

En placering av institutionen under riksdagen förordas således då detta understryker betydelsen av bedömningen i utredningen att Institutionen bör ha stor frihet att självständigt avgöra hur den fullgör uppdraget.

Det är positivt att civilsamhällets erfarenhet och sakkunskap inom mänskliga rättigheter tydligt framhålls i utredarens förslag.

Enligt artikeln 33.3 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) ska det civila samhället, särskilt personer med funktionsnedsättning och de organisationer som representerar dem, involveras i och fullt ut medverka i övervakningsförfarandet.

En konsekvens av detta är att funktionsrättsrörelsen som en i sammanhanget representativ och betydelsefull del av civilsamhället bör ingå i institutets styrelse. Visserligen föreslås att personer med funktionsnedsättning genom sina organisationer bör vara representerade i Rådet för de mänskliga rättigheterna. Vi anser emellertid att denna representation är otillräcklig sett till åsidosättandet av villkoren för personer med funktionsnedsättningar jämfört med andra medborgargrupper.

Sammanfattningsvis ser vi det som angeläget att det inrättas en nationell institution för mänskliga rättigheter. Vi anser att det är av stor vikt att det även ska ingå i Institutionens uppdrag att fullgöra de uppgifter som ankommer på en oberoende nationell mekanism enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Med de synpunkter vi här lämnat på utredarens förslag vill vi framhålla vikten av att Institutionen garanteras oberoende och legitimitet. Vi vill också lyfta fram att personer genom sina organisationer bör vara representerade i Institutionens styrelse.

Lund dag som ovan

Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet

Lars Hagström, ordförande

Kontaktuppgifter:

Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet
c/o Lars Hagström
Sunnanväg 2p
222 26 Lund